

Liš izhaja od oktobra 1947
kot tednik — Od 1. januar-
ja 1958 kot poltednik — Od
1. januarja 1960 trikrat te-
densko, in sicer ob pone-
deljkih, sredah in sobotah

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, PONEDELJEK, 2. DECEMBRA 1963
LETO XVI. — ŠT. 139 — CENA 10 DINARJEV

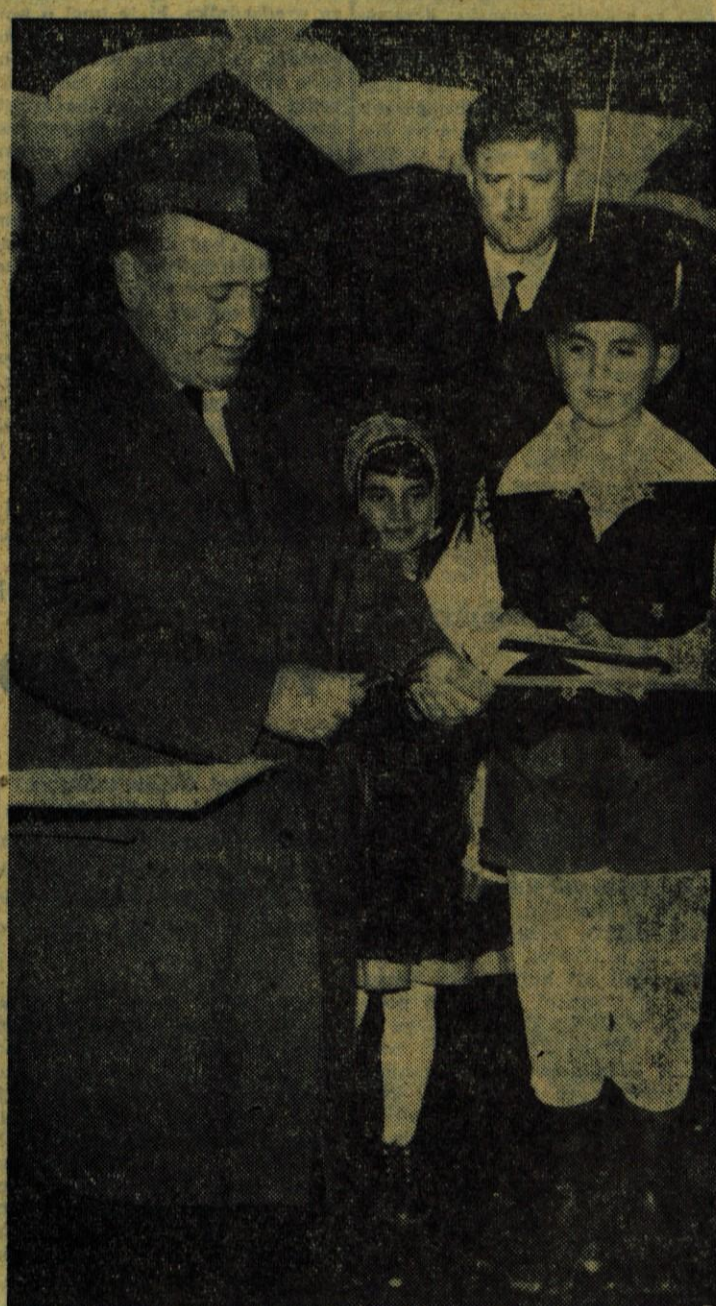
Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice,
Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja
ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor
— Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocijan

Šola TRGOVSKEGA SOLSKEGA CENTRA je simbol sodelovanja
gorenjskih občin, je poudaril podpredsednik okraja Ljubljana to-
varnik dr. Damjan, ko je odpiral novo poslopje v Kranju. Ob otvo-
ritvi sta govorila tudi predsednik upravnega odbora tovariš Babič
in predsednik gradbenega odbora tovariš Cop. Po otvoritvi so si
številni udeleženci ogledali ureditev šole

KRANJ, 28. novembra — Predsednik državnega sveta in prvi sekre-
tar Romunske delavske partije GHEORGHE GHEORGHIU DEJ je
včeraj v spremstvu svojih sodelavcev in najvišjih predstavnikov
naše republike obiskal tovarno Iskre v Kranju. Deležen je bil nad-
vse prišrnega sprejema. Visoki gostje so si z velikim zanimanjem
ogledali tovarniške obrate in se s predstavniki podjetja zadržali
v daljšem pogovoru. Ob tej priložnosti je kolektiv Iskre podaril
romunskemu predsedniku dva manjša kinoprojektorja in album
s slikami

V Hrastju je v četrtek predsednik ISRS tovariš Viktor Avbelj pre-
rezal trak nove moderne farme bekonov. Farma bo, ko bo začela
obratovati s polno kapaciteto, vzredila letno 10.000 bekonov in bo
proizvedla za potrošnike nad tisoč ton mesa

Ob proslavah
dneva republike

Prek 2000 novih pionirjev

Tako kot vsako leto so pionir-
ski starejšinski sveti, šolska vod-
stva in šolski odbori tudi letos v
okviru praznovanj dneva republi-
ke pripravili slavnostne sprejeme
ciljbanov v pionirski organizacijo.
Pionirske organizacije po gorenj-
skih solah so tako v dneh proslav
dobile prek 2 tisoč novih — naj-
mlajših članov.

Proslave so bile letos, ko praz-
nujemo 20-letnico ustanovitve Ju-
goslavije, še posebno svečane, pio-
nirji pa so jih izvajali izredno
prišrčno. Ob tej priložnosti so vsi
pionirji dobili knjižico z novimi
pravili svoje organizacije, ki jih
je sprejela 4. skupščina Zveze pri-
ateljev mladine v Ljubljani. Sko-
raj po vseh solah so pripravili
tudi pogostitev in poskrbeli za
razvedrilo pionirjev. — S.

Razstava urbanističnega programa

Škofja Loka, 28. novembra —
Danes dopoldne so v prostorih
nekdanje lekarne slovesno odprli
razstavo urbanističnega programa
mesta Škofja Loka. Razgrnjenih
je sedem panojev, ki prikazujejo
sedanje stanje, morfološki prikaz
— relief, cestno omrežje, analizo
površin, dalje perspektivno reši-
tev vodovodnega in kanalizacij-
skega omrežja itd. Realizacija ur-
banističnega programa, ki si ga
bodo lahko občani oziroma me-
ščani ogledali vsako popoldne do
konca letošnjega leta, je predvi-
dena za dobo tridesetih let. Pri-
pomnimo naj, da bo strokovno
tolmačenje urbanističnega progra-
ma, ki ga je po naročilu sveta za
urbanizem skupščine izdelal pro-
jektivni atelje Ljubljana, vsako
sredo in nedeljo. — St. Š.

S seje občinske skupščine Jesenice

Slab gospodarski uspeh Železarn je tudi slab uspeh občine

Peta seja občinske skupščine občine Jesenice, ki je bila
v sredo popoldne, je obsegala tri dele. Prvi in osrednji
del je obsegal poročilo in razpravo o izvršitvi devetmeseč-
nega družbenega plana in proračuna občine Jesenice. V
drugem so sprejeli več odlokov in poročilnih izjav ter
potrdili nekatere personalne spremembe. Tretji del je bil
posvečen proslavi 20. obletnice II. zasedanja AVNOJ.

Iz devetmesečnega poročila o
gospodarstvu je bilo razvidno,
da je celotni dohodek občine Je-
senice dosežen po fakturirani
realizaciji 78,9-odstotno, po pla-
čani pa 74,9-odstotno. V celotnem
dohodku občine Jesenice je po
planu udeležena Železarna Jese-
nice 85-odstotno, dejanska ude-
ležba pa znaša le 83,5 odstotkov.
Glede na pomembnost Železarn
pri ustvarjanju celotnega dohod-
ka občine, so največ razpravljali
o problematiki Železarn, saj po-
meni slab gospodarski uspeh Že-
lezarn obenem tudi slab gospo-
darski uspeh občine kot celote.
Podrobneje so razpravljali o te-
žavah, s katerimi se bori Železar-
na Jesenice. Dosedanje težave
imajo izvor v remontih, plafoni-
ranih cenah proizvodov črne me-
talurgije, neugodnih instrumentih
delitve dohodka med podjetjem
in družbo in predvsem v fluktu-
aciji delavcev. Planirane cilje
in gospodarske uspehe bo možno
doseči le z ustaljenim in strokov-
no izvežbanim kadrom ter nude-
njem boljših življenjskih pogo-
jev ljudem, ki delajo pod težki-
mi pogoji in katerih dohodki so
glede na težino dela v črni me-
talurgiji nizki. Ker odhajajo iz
jeseniške Železarn tudi kvalifi-
cirani delavci z večletno prakso,
bo nujno treba zainteresirati vse
činitele v občini, da proučijo in
najdejo možnost za boljše živ-
ljenjske pogoje delavca-proizva-
javca.

Ostale gospodarske panoge ka-
žejo zadovoljive uspehe. Pri vsa-
ki gospodarski organizaciji vpli-
vajo na finalni uspeh material-

ni stroški; znižanju le-teh bo po-
trebno posvetiti še več pozornos-
ti. Izvoz kaže razmeroma ugod-
ne rezultate. Pozitivna stran iz-
voza je v tem, da je usmerjen v
države s čvrsto valuto. V investic-
ijski politiki je imela glavno
vlogo Železarna Jesenice, ki je v

Titova goloba v Angliji

Brdo — Med svojimi bivanjem
na Brdu pri Kranju je predsednik
Tito v sredo, 27. novembra, spre-
jel tudi skupino pionirjev kot de-
legacijo Zveze golobov pismo-
noš Jugoslavije in gorenjskega kluba
golobov pismo-noš »Kurir« iz Kra-
nja v zvezi z odhodom golobov
na mednarodni šampionat v Lon-
don. Pionirji: Mihec Papov, Voj-
ko Carl in Jožko Vehovec, ki jih
je vodil Polde Pušnik, so pred-
sedniku poklonili dva izbrana go-
loba kot simbol miru — »Vihor-
ja« in »Biserko«. Tito je oba go-
loba dodelil za tekmovanje.

Ze isti dan so člani kluba »Ku-
rir« odpotovali z golobi v Angli-
jo, kjer je bilo v petek in soboto
mednarodno tekmovanje. Jugoslo-
vanska ekipa je nastopila s 40 go-
lobi. Dvajset jih je tekmovalo,
dvajset pa so jih poklonili v ko-
rist sklada za slabotno mladino
Anglije. — M.

S seje občinske skupščine Radovljica

Plamenu je nujno potrebna pomoč

Občinska skupščina je izglasovala sklep za na-
jetje 153 milijonov dinarjev posojila Plamenu
za obratna sredstva — Odločila se je za prisilno
upravo in zaprosila Verigo ter Železarno Jese-
nice, naj pomagata z usposobljenimi kadri

Na dan pred praznikom — 28. novembra sta se sešla na
sedmo redno sejo zbora občinske skupščine Radovljica.
Po seji so se odborniki udeležili koncerta, ki ga je v čast
dneva republike priredil v Radovljici harmonikarski or-
kester Svobode Ljubljana Šentvid.

Med točkami predloženimi na
dnevni red sedme seje je zbudil
največ pozornosti problem PLA-
MENA iz Kroke. Skupščina je
imela pravzaprav nalogo, da skle-
pa o zahtevku za pokritje izgube
podjetja Plamen, ki je zaprosilo
medobčinsko komunalno banko
Kranju za podaljšanje kratkoroč-
nega kredita za obratna sredstva.
Upravni odbor komunalne banke
pa je odločil, da tega ne dovoli z
Nadaljevanje
na 2. strani

KRANJ, 28. novembra — Sinoči je bila v dvorani kina Center slavnostna proslava dneva republike.
Posnetek prikazuje del nastopajočih — mešan zbor »Franceta Prešerna« — med govorom ing. Danila
Dolgana.

TE DNI PO SVETU

ZAKLJUČNI RAZGOVORI S PREDSEDNIKOM DRŽAVNEGA SVETA LR ROMUNIE

Predsednik Tito in G. G. Dej sta v soboto podpisala skupno sporodilo o obisku romunske državne delegacije v Jugoslaviji in o jugoslovansko-romunskih političnih razgovorih. Podpisala sta tudi sporazum o ureditvi hidroenergetskega in plovne sistema na Donavi. G. G. Dej je včeraj s spremstvom odpotoval iz naše države. Od njega so se poslovili najvišji javni in politični delavci.

USTANOVITEV POSVETOVALNEGA SVETA V IRAKU

Po razpustitvi Nacionalnega sveta v Iraku je nekaj dni pričakujemo, da bo general Aref organiziral ustanovitev Posvetovalnega sveta, ki bi bil sestavljen iz predstavnikov ljudstva.

Bagdadske radio je sporočil, da bo predsednik Aref pomilostil vse uporne Kurde v severnem Iraku, ki bi odložili orožje in se vdali vladnim četam. Pozval je vse Kurde na sodelovanje.

MALEZIJSKA PODJETJA V INDOEZIJU ZAPLENJENA

Predsednik Indonezije dr. Ahmed Sukarno je podpisal dekret o zaplenbi vseh podjetij v Indoneziji, ki so pripadala malezijskim državljanom.

OSWALD PROSIL ZA DOVOLJENJE ZA POTOVANJE V SZ

Kubansko veleposlaništvo v Beogradu je sporočilo, da je vest mehiškega lista »Ekselsior« resnična, ker je Oswald res 27. septembra prošil pri kubanskem konzulatu za tranzitni vizum za potovanje v ZSSR. Vendar pa ga ni dobil, ker ga konzulat ne more izdati brez dovoljenja zunanjega ministrstva, če ga ni dobil prej od države, v katero je namenjen. Umor predsednika Kennedyja »bilo torej provokacija najbolj reakcionarnih krogov proti svetovnemu miru. Ti krogi so namerali vplesti v zadevo Kubo in SZ. Svetovna javnost zahteva, da se dejstva pojasnijo. Čudno je, da je Oswald ubil človeka, ki je prišel že tolikokrat navzkriž s policijo in prav tako je absurd, da je javni tožilec Dallasa zaključil zadevo umora predsednika že 48 ur po tem dogodku.

V Predosljah so odprli skupno grobišče in spomenik padlim v NOB

V počastitev državnega praznika sta bili v Predosljah kar dve proslavi. Prva je bila v četrtek popoldne v Prosvetnem domu. Akademijo so pripravile politične in druge organizacije, šola in DPD Svoboda. Na praznik dopoldne pa so na krajevnem pokopališču odkrili preurejeno grobišče in spomenik desetim borcem. Ob odkritju je govoril predsednik KOZB Matija Stanta. Sodelovali so pevci iz Koprice, člani DPD iz Predoselj, učenci domače šole in godba na pihala DPD Svoboda iz Kranja.

Avtobus še za tretjo izmeno

Suha pri Predosljah — Poročali smo že, da so letos jeseni dobili prebivalci Suhe avtobusno zvezo. Avtobus sedaj redno vozi. Zavzemajo pa se za to, da bi vozil avtobus tudi delavce tretje izmene. Zato pa bi potrebovali eno stanovanje za šoferja in garažo za avtobus, kar je pogoj, ki ga postavlja SAP Ljubljana, poslovna enota Gorenjska Kranj. Ker pa bi bilo to ne samo za Suho, pač pa tudi za Predoslje in ostale vasi velikega pomena so se odločili, da bodo uredili garažo v stavbi SLP na Suhi št. 3, pa tudi stanovanje za šoferja ne bo težko dobiti.—R.

Vreme

● VREMENSKA SLIKA:

Nadzhno Evropo je področje visokega zračnega pritiska, ki združuje lepo vreme do Panonske nižine in severnih Alp. Proti Sredozemlju se pomika ciklonsko področje, ki bo s frontalnimi motnjami v naslednjih dneh vplivalo na vreme pri nas.

● NAPOVED ZA DANES IN IZGLEDI ZA PRIHODNJE DNI:

Pretežno oblačno in hladno vreme. Nočne temperature okoli 0 stopinj, na Gorenjskem —5 stopinj; dnevne temperature 1—6 stopinj, v Primorju 10 stopinj. V naslednjih dneh bo pretežno oblačno in južno s padavinami.

● STANJE VREMENA OB 10. URI:

Lesce pretežno oblačno, 2 stopinj; zračni pritisk 1026 milibarov, pritisk raste; Triglav-Kredarica zmernooblačno, —5 stopinj; Ljubljana 3 stopinje.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Nepričakovana usmrtilitev ameriškega predsednika Kennedyja, ki je v odnosih med zahodnimi državami igral prvo vlogo, je sprožila val uganj, ali se bodo politični odnosi v zahodni skupnosti po Kennedyjevi smrti spremenili in v čigavo škodo. Brez dvoma je iz izgube mladega ameriškega predsednika, ki je imel o politični podobi sveta svoje načrte, nastala na zahodni polobli določeno vrzel. Ta vrzel bi lahko privedla do bistvenega nazadovanja ameriškega vpliva v zahodni politični skupnosti. V zgodnji general de Gaulle bi utegnil z zamenjavo osebnosti v Belt hiti še bolj utrditi svoj ugled med zahodnimi državami, kot mož, ki ima največje politične izkušnje in je ostal edini iz šole velikih politikov.

Ni več nobena skrivnost, da je Francija s svojimi političnimi cilji razvedrednola zahodno zavezništvo. Pred nasprotji in protislovji med zahodnimi državami ni hče več ne zapira oči. Stališča Francije do atlantske skupnosti in

Evropsko gospodarsko skupnostjo se precej križajo z ameriškimi in britanskimi. Zahodno križišče je po smrti predsednika Kennedyja tako spremenilo, da po političnih pravilih ni več jasno, kdo ima v tem križišču prednost. Lahko bi se pripetilo, da bi francoski držav-

Zahodno križišče

ni se naprej izsiljevali prednost v bolj preračunanimi sredstvi kot v Kennedyjevem času. Zahodni svet je po predsednikovi smrti podoben konju, ki je zgubil jezdec. Ni hče ga ne držal za uzde. V izpraznjeno sedlo pa bi se rada usedla Johnson in de Gaulle. Protislovja, ki so se med zahodnimi zavezniki pojavila že v času Kennedyja, so posledica različnih političnih, ekonomskih in vojaških činiteljev. Zaradi pomiritev na

žav. K temu je pripomogla vrnitev nekdanje moči in mesto Francije na evropskem kopnu. Evropa danes ni več tisto, kar je bila še pred leti. Razvoj evropskega gospodarstva je privedel do nasprotij. Vdor ameriškega kapitala na evropsko kopno je bil zastavljen. Od vseh evropskih držav doteka ameriški kapital z nezmanjšanim pritiskom samo še v Veliko Britanijo. V lanskem letu je celotna vsota ameriških investi-

list zapisal: »Zahodna Evropa ni več berač, ki prosi za pomoč, temveč konkurent, ki mu preprečujejo klientske.«

Za francoske načrte je oslabilitev vloge Bele hiše ugodna prilika, da svoje politične cilje spravi skozi glavna vrata v zahodno skupnost. Vojasko je v zadnjih letih precej napredovala. Razen tega ji je uspelo zgraditi svojo atomsko bombo. Francija se na vsi moč poteguje za mesto prve države

evropske celine, ki ga je nesrečno izgubila med drugo svetovno vojno. Pri teh svojih ciljih je žadela na odmor ostalih zahodnih držav. Posledica je bila večna osamljenost Francije. Razlagajo si jo s politično vero francoskega generala, da bo napravil iz Francije tisto, kar si želi. V svojih memoarjih je de Gaulle nekoč zapisal: »Čelo življenja sem gradil določeno podobo Francije. To veliko idejo so ustvarila čustva in razum. Čustveno sem na Francijo gledal kot na princesko iz pravljice, ki ji je izgubila sposobnega voditelja, v vseh pogledih doraslega de Gaulle je napravila Francijo sposobno za velike uspehe in za velike nesreče.«

De Gaulle ne bo lahko dvignil vlogo Francije v zahodnem svetu. Moral bo svojo politično niti vleči skozi tanka ušesa. Zakaj Amerika je še vedno najmočnejša država zahodne poloble, kljub temu, da je izgubila sposobnega voditelja, v vseh pogledih doraslega de Gaulle.

ZDRAVKO TOMAZEV

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Krajevni odbor SZDL na Bledu o problemih turizma

Težave gostinskih organizacij

Pred dnevi so se sešli na redno sejo člani krajevnega odbora SZDL Bled. Glavna točka na dnevnem redu je bila analiza turistične sezone 1963, obravnavali pa so tudi splošne probleme, ki so otežkočali hitrejši razvoj te važne panoge gospodarstva. Seje se je udeležila tudi zvezna komisija SZDL, ki jo je vodil Roman Albrecht, član zveznega odbora SZDL. Za sejo je sekcija za turizem in gostinstvo pripravila poročilo o uspehih in sezoni 1963, o katerem se je razvila živahna razprava.

Predstavniki zvezne komisije so izrazili zadovoljstvo, da krajevni odbor oziroma njegovi organi posvečajo tolikšno skrb tudi turizmu, obenem pa so izrazili priznanje odboru SZDL za njegov delež in pomoč pri reševanju najvažnejših problemov v kraju. Ugotavljali so, da so javne tribune — skilence pred začetkom turistične sezone — imele pozitiven rezultat. Zanimale so skoraj vsakega po-

sameznika, da se je pripravil na sezono, obenem pa so spodbudile pristojne organe, da so uspešno izvedli nekatere skupne akcije za urejanje zunanje podobe kraja in naselij. Na posvetu so izrekli tudi splošno oceno letošnje sezone: bila je doslej najuspešnejša; po številu nočnin in po prometu je presegla celo tisto iz leta 1958, na katero so se turistični delavci navadno sklicevali kot najbolj uspešno.

Vseeno pa finančni rezultat ni bil tolikšen, kot kaže število gostov ali nočnin v letošnjem prometu. Cene gostinskih storitev se niso zvišale, medtem ko so materialni stroški oziroma stroški prehrane stalno rasli. To je privedlo gostinske organizacije v težaven položaj; skladi so se kljub razmeroma zelo ugodnemu splošnemu finančnemu učinku razmeroma malo povečali. Tudi gostinske zmogljivosti so bile v letošnji sezoni polno izkoriščene, tako da se je srednja meja izkoriščenosti povzpela od 33 odst. na 38 odst. To pa je znatno več, kot pa je povprečna letna mera izkoriščenosti v jugoslovanskem in tudi v širšem merilu.

Na posvetu so opozorili, da nov način delitve dohodka od deviznega priliva ne učinkuje toliko spodbudno na posamezne delovne organizacije ali na komuno kot prejšnji. Soudeležba od skupnih dohodkov deviznega priliva se je v prejšnjih sezonah odračunavala namreč po drugačnih kriterijih: po nočitve 300 din. Po novem pa po določenem odstotku od izkazane računске realizacije. — J.B.

Zapisek na rob

Na izredno priljubljeni izletni točki — na Planini pod Golico stoji eden največjih planinskih domov na področju jeseniške občine, ki pa je prazen. Jeseničani ne hodijo več tja, ker v njem ni več življenja in razvedrila, ki si ga jeseniški delavec po težkem & urnem delu ali enotedenskem delu želi. Ali ni Planina pod Golico najprimernejša za organiziranje skupinskih izletov Jeseničanov? Je. Blizina in avtobusne zveze o tem jasno govorijo. Da pa omenjeni hotel, če ga smemo tako nazivati ni privlačen, prav gotovo ni kriva njegova lega — 1000 metrov visoko — in njegova lepa okolica, ki je z narcisnimi polji

Dom na Planini pod Golico sameva

tako znana. Vzrok je drugje. Še pred leti je bil v tem hotelu ob sobotah in nedeljah ples; gostovale so kulturne skupine z Jesenic; v Planini pod Golico so pravljali razne prireditve, kakor vinsko trgatve, silvestrovanje, pustovanje, male »hišne praznike«. Danes za razvedrilo ni prav nič poskrbljeno. Dom pod Golico, depandansa hotela Pošta na Jesenicah, čaka. Čakajo pa tudi številni ljubitelji tega kraja. Ali bodo res čakali zaman? — U.

Tudi letos Prešernove nagrade

Kranj — Pred dnevi je imel svet za kulturo in prosveto občinske skupščine Kranj sejo, na kateri so razpravljali o Prešernovih nagradah, o kroniki mesta Kranja, ki jo piše Jože Zontar, nadalje o komisiji za kategorizacijo otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, o gradnji galerije in še o nekaterih drugih zadevah. Potekla je mandatna doba komisije za Prešernove nagrade, zato so sklenili in imenovali novo 5-člansko komisijo. Novi komisiji so poverili nalogo, da prouči, ali so Prešernove pohvale potrebne ali ne. Člani sveta so bili prav tako mnenja, da so Prešernove nagrade, ki jih dobijo nagradenci,

preizkuse v primerjavi z republikanski Prešernovi nagradami. Predlagali so dve varianti o višini nagrad. Po tehtni proučitvi se bodo še odločili za najboljši predlog, vsekakor pa naj bi se gibale okoli 100.000 dinarjev.

Svet je obširno razpravljal tudi o nekaterih predlogih in pripombah h gradnji galerije v Kranju. Z gradnjo in širokim konceptom se je strinjal. — R.

Droben prispevek za Prešernov spominski muzej

Ob obletnici pesnikovega rojstva

Na jesen 1. 1846., ko je dr. FRANCE PREŠEREN sprejel novo ustanovljeno advokaturu v Kranju, ni kazalo, da bo iz pravde »ohvalal kaj prida cekinov«. Vendar se je kaj kmalu izkazal kot spreten in prizadeven »doktor pravice«. Pa tudi njegova možata žegavost in svetovljanska uglednost sta pripomogla, da si je že v letu 1847 pridobil obsežno klientsko.

Sicer si je že kar iz Ljubljane pripeljal pisarja Andreja Rudolfa, sina svojega nesrečno umrlega prijatelja, a dela je bi-

lo toliko, da je potreboval še drugega pisarja in sprejel Primoža Sokliča, domačina iz Kranja.

Zdaj smo dobili v našo prešernovo en izvod »Poetije« iz leta 1847, ki jih je pesnik, po sporočilu Sokličeve vdove, podaril svojemu drugemu pisarju. Zapisek na strani 6., pisan s črnim in v slabi pisavi se glasi:

»To grnjo je izročil Prešeren mojmu Možu Primožu S. za darilo, ker je delal pri nemu. Katarina Soklič

Za Sokličevo nadaljnjo življenjsko pot izvemo iz knjige Hof. u. Staatshandbuch iz leta 1856, lejer piše, da je Primož Soklič kancelist pri obmejnem uradu v Kranjski gori.

Izvod »Poetije«, o katerem je govora, ni popoln, manjkajo nekatere strani. Vendar pa je dal poznejši lastnik dragoceno knjigo trdo vezati v lep bel pergament.

Druga zanimivost, ki bi jo še veljalo pridobiti v Prešernov spominski muzej, je kranjskemu

veljaku Hieronimu Ullrichu od pesnika posebej posvečena »Nemška procesija« o nemščini. H. Ullrich je bil takrat osterbov bobinskih fužin in blejskega gospodarstva briksenških fužin, pozneje tudi ravnatelj fužin in Javorniku. Kot tak je bil H. Ullrich Prešernova stranaka in brččas je bil tudi pesnikovo prijatelj. Le tako si lahko tolažimo pesem s posvetilom.

Originalni rokopis je izročila ena izmed zadnjih Ullrichovih potomov v Kranju Radolka Ullricha, znana študentovska marica in zavedna Slovenka, dr. Francetu Kidriču. Sedaj je listina shranjena v ljubljanski univerzitetni knjižnici (od 1. 1935).

C. Z.

V Kranju je ob dnevu republike zvezni podsekretar za industrijo Vinko Hafner odkril spomenik 57 žrtvam fašizma iz nekdanje Jugobrine

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj kravo, ki bo v kratkem tretjič teletila. Stefe, Voklo 11 4477

Prodaj 200 kg težkega prašiča. Voklo 44 4478

Prodaj dobro ohranjene srobarje. Naslov v oglašnem oddelku 4479

Prodaj plemenskega vola. Bled 2, Predvor 4480

Prodaj novo sobno opravo. Naslov v oglašnem oddelku 4481

Prodaj prašiča 200 kg težkega. Zalog 30, Cerklje 4482

Prodaj jabolka, lepe voščence. Naslov v oglašnem oddelku 4483

Prodaj kuhinjsko kredenco in trodelno omaro za perilo. Kralj Majda, Gregorčičeva 2, Bled 4484

Prodaj večjo količino zimskih jabolk. Čadovolje 8, Golnik 4485

Prodaj motorno žago »Remington« v odličnem stanju. Tušek, Martinj vrh, Zelezniški 4486

Prodaj osla z vozom in vprezo. Cena 35.000 din. Ogled v Gozd, Križe 4488

kupim

Kupim še ohranjeno vodno milnisko kolo 150 — 180 cm. Zupan, Mošnje, Brezje 4487

ostalo

Sprejem soboslikarskega in slikarskega vajenca. Čehovin Filip, Kranj, Primskovo 43 4488

Inženir išče sobo po možnosti s kuhinjo, do 10 km iz Radovljice

RAZPIS

Svet delovnega kolektiva občinske skupščine Kranj po sklepu seje z dne 6. 11. 1963 razpisuje naslednja delovna mesta:

3 VRATARJE

Pogoji: 4 razrede osnovne šole in 1 leto delovnih izkušenj. Kandidati naj vložijo pismene ponudbe takšne s 50 din z navedbo šolske izobrazbe in dosedanjega službovanja ter priloženim življenjepisom na občinsko skupščino.

Razpis bo zaključen v 15 dneh po objavi.

Kmetijska zadruga Skofja Loka sprejme strojepisko

z dokončano dvoletno administrativno šolo. Nastop službe možen takoj.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letna 1300, mesečna 110 dinarjev. Cena posameznih števk: ponedeljek — sreda 10, sobota 20 din. Mali oglasi: za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

Grigorij Baklanov

19

Mrtvi ne poznajo sramu

In ta svinja, je sovražno pomislil Vasič, ta nepridiprav je ostal živ, Ušakov pa mu je veroval. Potrdil se je, da bi ne gledal Išenka: vselej, kadar ga je videl, je vzdrl in v duši mu je vzkliko: kričali... Prav v tem je bila razlika med njim in Ušakovom. Če bi dospeli onstran nemških črt, bi Ušakov zbral okrog sebe razpršene vojake. Če mu to ne bi uspelo, bi se sam boril dalje proti Nemcem.

Tale človek pa je tiho zakril okno z belo zastavo in gledal skozenj v svet, ne da bi ga drugi videli. V dvojce, z ženo za zaveso, je lahko mirno pričakoval Nemce in prenašal te čase.

Prav tako so najbrž tudi ljudje v Nemčiji potegnili prek oken milijone zaves, ko so nacisti prevzeli oblast...

Njemu bodo verjeli, je premišljeval Išenko. Beseda zadostuje in človek je ob življenju. Osem let odličnega službovanja — zdaj sem postal stotnik, študiral.

Celo zdaj je premišljeval o študijskih letih, kot o napornem delanju v svojem življenju. S trdom in potrpežljivostjo si je pridobil znanje, ki so ga bili drugi deležni mimogrede in so se mu zaradi tega rogali. Tako dolgo so se smejali, dokler mu niso — discipliniranemu, stremušemu kadetu, strogemu mlademu vojaku — podelili čin nižjega vodnika. Kot znamenje čina si je na ovratnik prilepil dva majhna kovinasta trikotnika, dva drobna simbola nove moči, in nenadoma so drugi modreci spoznali, da ni neumnosti od njih. Med dvema majhnima kovinastima trikotnikoma in štirimi stotniškimi zvezdicami je ležalo življenje. Piramida vzpona se je ozila, toda Išenko je nenehno napredoval. In nenadoma je bilo njegovo življenje, njegova prihodnost v rokah tega človeka! Išenko je spoznal, da smrtno sovraži Vasiča. Sočasno je spoznal,

par, tkalka: Vinko Benedičič, sofer in Frančiška Markovič delavka; Alojz Stempihar, strojni ključavničar in Marija Globočnik, delavka; Anton Ambrož, avtolčar in Frančiška Zorman, šivilja; Franc Dvojnič, sprevednik avtobusa in Antonija Kokali, servika; Anton Hudovernik, ključavničar in Marija Lebar, justirka; Florijan Hojan, čevljar in Stanislava Janc, tov. delavka; Albin Kern, mizar in Ana Hribernik, delavka; Stefan Klemenc, delavec in Marijana Bolka, kmečka delavka; Jože Poljanec, čevljar in Marija Zupan, gospodinjica pomočnica; Peter Salevic, kmečki delavec in Ana Porjan, tkalka; Franc Mihelič, kmēt in Ana Jacodice, gospodinjica pomočnica; Josip Gros, skladiščnik in Frančiška Brišar, namestnica; Dragan Buli, gumar in Ivana Žugelj, tov. delavka; Franc Rozman, kmečki delavec in Rozalija Golorec, kmečka delavka;

Umrli so: Cecilija Regoršek, upok. babica stara 68 let; Gregor Jelenc, upok. šolski sluga 77 let; Janez Rozman, čevljar star 31 let; Frančiška Zupančič, upokojenka stara 79 let.

Rodile so: Silvestra Erzar — dečka, Marija Hafšinger — dečka, Pavla Bevk — deklico, Ivana Gosar — deklico, Ivana Končan — deklico, Marija Kočoski — deklico, Ivana Hudobivnik — dečka, Emilija Zerdoner — dečka, Božena Kolar — dečka, Ivana Lazukič — deklico, Marija Gričar — deklico, Hermina Pokorn — deklico, Hedvika Bertonec — dečka, Stanislava Bučan — dečka, Julka Sifrer — deklico, Persa Dubak — deklico, Stanislava Stibelj — dečka, Vekoslava Mitrovič — dečka, Kristina Solar — deklico, Antonija Dovč — deklico, Jožefa Zagar — dečka, Regina Demšar — deklico, Ana Mezek — dečka, Dragica Duboković — dečka, Marija Pokorn — dečka, Milena Gogala — dečka, Ana Valjavec — deklico.

V TRŽICU

Poročili so se: Martin Češka, pleskar in Frančiška Malovrh, delavka; Jožef Bevk, gozdni delavec in Jožefa Slapar, delavka; Franc Toporiš, delavec in Ema Fink, delavka; Dragutin Grgruš, delavec in Marija Janc, delavka; Sahbaz Selimović, delavec in Viktorija Fink, delavka; Vinko Zavrl, strojni ključavničar in Danijela Klemenc, delavka.

NA JESENICAH

Poročili so se: Matija Reichard, brusar in Ana Rajhard, druž. upokojenec; Janez Trstenjak, tov. delavec in Breda Pogačar, tov. delavka; Anton Ferčej, tov. delavec in Silva Udovič, delavka; Ivan Smole, tov. delavec in Ana Furlan, delavka; Jožef Kunstelj, električar in Božena Derganc, uslužbenka; Alojzij Rugelj, tesar in Marija Berce, prodajavka; Anton Božič, sofer in Ana Erlah, prešivavka; Franc Jan, delavec in Zlata Kuhar, bol. strežnica; Jožef Meršon, metalurški tehnik in Jožefina Sedej, pletilja.

Umrli so: Franc Arh, inv. upokojenec star 60 let, Marija Vatta, trgovka stara 61 let, Franc Dolenc, upokojenec star 69 let, Alojzij Trtnik, osebn. upokojenec star 62 let, Martin Gasar, upokojenec star 70 let.

Rodile so: Vera Jalen — deklico, Marija Kravanja — deklico, Pepca Kurent — deklico, Ana Kopašič — dečka, Vidosava Arsenov — deklico, Ivana Kolegar — deklico, Lenka Petercel — dečka, Tončka Maček — dečka, Julka Saffič — deklico, Frančiška Zupan — dečka, Angela Marhel — deklico, Esma Zukič — dečka, Olga Mlakar — deklico, Beata Čučnik — deklico, Javorka Dimitrijevič — deklico.

Loto

1. Končno poročilo za 47. kolo loto

Zrebanje je bilo 20. 11. 1963

Petorke 362856 din

Četvorke 6286 din

Trojke 489 din

Rok za izplačevanje do 27. januarja 1964.

2. Začasno poročilo za 48. kolo loto

Zrebanje je bilo 27. 11. 1963.

Izrebane številke: 3, 10, 11, 13, 22, 25, in dodatna 48.

JESENICE (7)

39-0-257084/4, 39-0-257086/4, 39-0-257089/4, 39-0-257150/4, 39-0-257305/4, 39-0-257525/4, 39-J-614930/4.

Trojke je bilo v Sloveniji 563. Objavljene so na vplačilnih mestih.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o zrebanju 24. kola srečk, ki je bilo 28. 11. 1963.

Srečke s končnicami	so zadele dobitke din
0	400
9330	20.400
20190	60.400
66500	60.400
92210	40.400
04371	200.000
13301	40.000
21351	40.000
23381	80.000
44231	60.000
64751	80.000
73761	60.000
87121	40.000
565091	400.000
02	800
12	1.000
52	600
37542	100.000
57832	40.000
62362	40.000
84182	60.000
132852	400.600
03	800
33	600
93	1.000
07823	40.000
17283	80.000
28253	100.000
30343	60.000
97413	80.000
479333	400.600
547023	2.000.000
34	600
44	2.000
294	4.000
31204	60.000
072424	5.000.000
131214	400.000
267644	602.000
519124	1.000.000
45	600
85	1.000
95	800
19315	40.000
24945	40.600
34355	80.000
94905	80.000
481725	600.000
16	600
186	10.000
706	4.000
926	8.000
43356	80.000
58746	60.000
07	600
8447	20.000
07747	60.000
88	800
12738	40.000
97818	80.000
9	400
05009	60.400
36009	80.400
98079	80.400

„Ne obračaj se sinko“

Piše: A. Diklić
Risa: M. Jemec

118. V čudnem, nevsakdanjem stanovanju, ki je bilo sestavljeno iz ene same sobe, je Zoran Novak odkrival same nenavadne stvari. Zanj je bilo vse novo in nepoznano razen črnega predpasnika, ki je ležal na stolu, in pa torbe z orodjem. S tem predpasnikom in torbo ga je oče obiskal v internatu. Vse drugo je bilo zanj nenavadno in zanimivo. Velik kos belega nedotaknjene marmora, gole ženske iz istega materiala, deklica z grozdom v roki, še neki nedokončani konjenik iz gline, glava starke iz mavca in še in še.

119. Vse te figure je že pokrivala debela plast prahu. Na vseh straneh, kamorkoli se je mali Zoran obrnil, so bili mavci, marmor, glina... Zanimivo, si je mislil Zoran. Oče mi je nekajkrat naročil, da ne smem nikamor, dokler se ne vrne. Najbrž moram res biti zaklenjen v tem stanovanju. Sicer pa mi ni niti dolgčas. Ko si je ogledal vse dokončane in nedokončane figure, se je zatopil v knjige. Takšnih Zoran še nikoli ni videl. Knjige so bile iz samih slik.

120. Tudi toliko slik v knjigah doslej Zoran še ni videl. Bile so barvne in lepo pisane. Nekaj je bilo tudi nebarvnih. Razen tega je Zoran opazil v nekaterih knjigah neke čudne, zmešane slike. Zdelo se mu je, da so narobe obrnjene. Nikoli ni mogel ugotoviti, kaj predstavljajo, čeprav jih je obračal na vse strani. Bile so samo neke črte, packe... Vendar mu je to ugačalo, posebno zato, ker so bile tudi te slike tako lepo pisane. Pri teh knjigah bi lahko — je mislil Zoran — presedel vse dneve, pa se jih ne bi nagledal.

da mora nekaj storiti, nekaj, s čimer bo popravil vtis, kakršnega je vzbudil — še preden si bo Vasič ustvaril trdno mnenje o njegovem ravnanju.

V tem trenutku je bil pripravljen izdati vse, je pravilno sklepal Vasič, ko se je spet spominjal dogodka v gozdu, na noč, na Išenkov obraz in tudi na vpitje: zdaj je prepoznal! Poprej bi morali premisliti! Kaj je bilo prepozno? Da bi se spopadli z Nemci? Izdajavec je bil, to je držalo. In izdajavec je bil že zato, ker je zbežal. Iz samoblašovanja. Za ljudi, ki se med bitko smilijo sami sebi, plačujejo drugi s krvjo. Takšen je zakon vojne.

Vasiča je nenadoma pretresla misel: Išenko, ki sta ga varovala uniforma in čin, je bil do drugih neizprošen. Za sleherni njegovo besedo, za slehernim ukazom, podrejenim, ukazom, o katerem ni bilo moč razpravljati, je stala vsa armada, njena moralna avtoriteta, slava živih in mrtvih. V njenem imenu je poveljeval in oblast je bila v takšnih trenutkih v Išenkovih rokah. Zdaj pa se je bal, in strah, ki ga je pokazal, je izdal njegov resnični značaj. In takšnemu človeku so zaupali poveljevanje in življenje vojakov!

Vasič je odločno in hladno premislil: če se rešimo iz tega kotla, bodo Išenka postavili pred vojno sodišče!

Išenko je kmalu zatem videl, kako je Vasič poklical Golubova in kako sta se oba pričela posvetovati nad zemljevidi, razgrnjenimi po kolenih.

Pravzaprav bi moral k njima, je pomislil Išenko, saj njima pravice, da bi me obšel. Slednjič sem še vedno načelnik štaba. Slednjič sem stotnik, kakor on.

Čeravno sta imela oba enak čin in je bil Išenkov položaj v vojaških poslih celo višji, je slednjič čutil, da ne more vstati in pristopiti k njima, čeravno je imel do tega pravico. Neznana sila, ki ni bila posledica čina, je silila ljudi, da so poslušali Vasiča. Išenko je z daljave čutil to moč, ki jo je izžareval Vasič. Trpel je in se grizel pa videl vse, si očital — a vendar se ni mogel odločiti, da bi vstal pa stopil k njima.

Proti opoldnevu je postalo topleje. Močno je snežilo. Veter je ponehal in padale so velike, mehke snežinke. Daljava se je izgubljala v gosti megli, nebo se je povesilo nižje, sneg pa je nenehno nesilno padal in brisal vsak zvok v bližini. Sneg je legal na črne razbitine zgorelih tankov in gosencičarjev, na zemljo, zogleno vse do travnih na plašče, na obraze mrtvecev, na zmiznjeno kri. Razgrinjal se je do

korenin, po bojišču, pokopal mrtvece, ki so jih pokosile strojnice, in krog opoldneva so se na polju dvigali le še sveži beli kupčki. Tu je bila dolina, ki je vijugasto delila gozd v dva dela in tamkaj na nebu, sredi golih hrastovih krošev, sredi zakajenih, pod snežnim bremenom upognjenih borovcev, je nastala velika špranja. Od tam, iz premikajoč se in oddaljene beline so padale velike sive snežinke. Vojaške čepice, plašči v kotanji sedečih vojakov so bili prekriti z belo snežno odejo. Nekateri so potrpežljivo čakali s premirnimi rokavi v rokah, drugi so spali in si privihali ovratnike čez ušesa. Med gostimi snežinkami so bili zvoki bitke za gozdom zamolkejši, oddaljenejši — vendar niso utihli. Ves dan — proti fronti, proti fronti — so se mimo podili nemški tovarnjaki, da se je tresla zemlja. Opazovalci so izkoristili slabo vidljivost in se na vrhu grebena splazili bliže k cesti, kjer so ležali v grmovju. Belih ogrinjal niso imeli, ker pa so nepremično ležali, jih je prekril sneg. V snegu je bilo videti le obraze, daljnogled in roke. Skozi daljnogled opazovalcev je bilo na cesti videti vozila, tovarnjake s topovskimi granatami, tovarnjake z nemškimi vojniki — gradivom za ogenj bitke, ki ni pojenjala.

Med grmenjem oddaljenega topniškega ognja je v kotanji počasi mineval čas. Nenadoma je pes sedel in zatulil. Zimski gozdi je vračal odmev globokega, zategnjene in otožnega tuljenja.

Krivošejn je umrl mirno, kot bi zaspal. Pes je z dvignjenim šilastim gobcem tulil ob mrtvecu. Sneg pa ni prenehal padati...

Pokadili so poslednje kozje nožice. Potem so ogorke potepali v snegu. Skriatna zarja je v ivju lebdela med drevesi. Potem je ugasnila in sneg na borovih vejah se je zdel modrikast in hladen.

Naglo se je mračilo.

»Mar ne bi po stari navadi še malce posedeli, dokler se ne odpravimo na dolgočrajno, truda polno pot?«

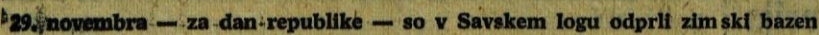
»Ves dan smo posedali in to je dovolj!« Glasovi se v temi niso zdeli hrupni. Izdajali so stežka zadrževano nečakanost.

»Bomo odšli?«

Vasič se je ozrl v nebo. Nebo je ugačalo nad gozdniimi krošnjami. Nobena zvezda jim ni kazala poti.

Vasič je zamahnil z roko

»Naprej!«

5000 m

15:52.3	Verdnik	(T) Ć	
16:48.1	Hafner F.	(T) MM	
16:48.1	Cvirn	(T) Ć	
16:51.1	Sešlić	(T) Ć	
17:54.4	Florjančič	(T) MM	

10.000 m

33:34.4	Verdnik	(T) Ć	GR
34:28.0	Cvirn	(T) Ć	
35:44.7	Hafner F.	(T) MM	

3000 m stjeple chase

10:18.0	Grašić V.	(T) Ć	GR
10:31.1	Hafner F.	(T) MM	

Kratice pomenijo: (T) — Triglav,
Kranj (N) — Naklo, (Z) — Zelezniki,
(R) — Radovljica, (KG) — Kamna gorica.

M. Jeza